

missionens Formand. Det vil erindres, at Formanden er en af Retsbetjentene i Amtet, og nu siger Kommissionen, at det er ikke rimeligt, at alle Retsbetjentene i Amtet forstaa sig paa den Slags Forretninger, — og det kan den have fuldkommen Ret i —, og at det derfor vilde være bedre, naar der var to i Amtet, som kunde bruges til alle Forretninger, da de saa vilde blive godt oplærte. Dette er muligt; men jeg skal her gjøre den samme Indvending, som jeg gjorde før, idet jeg nemlig vil sige, at de Retsbetjente, som staa i det rette Forhold til Befolkningen, og som Befolkningen har Tillid til, kunne udrette Mere til Klaringen af den Slags Sager, end Fremmede kunne. Jeg for mit personlige Bedkommende har haft mange Landvæsenkommissionssager, og jeg har altid betragtet det som et Held og som et Held, der heldigvis ofte sker, at faae alle Parter forligte, og det tror jeg, at den lokale Retsbetjent gjør nok saa godt og bedre end en Fremmed. Endelig er der et tredje Forslag fra Kommissionen, som skulde forbedre Landvæsenkommissionerne, nemlig Ansættelse af en fast Tekniker, som skulde tilfaldes ved enhver Landvæsenkommissionssag. Dette vilde ganske vist styrke Kommissionen og forøge dens Dygtighed, men der kommer jeg tilbage til det Samme, som jeg sagde før, nemlig: det bliver for dyrt; Publikum og de kommunale Myndigheder ville i høi Grad trykke sig ved at benytte Landvæsenkommissionerne, naar de blive indrettede paa den Maade, som Kommissionen har tænkt sig. Naar der skal hentes Landvæsenkommissærer eller Retsbetjente langveis fra, og naar der maaste endog fra Kjøbenhavn skal hentes en af Staten ansat Tekniker, saa frygter jeg for, det bliver for dyrt for Bedkommende at betale Alt dette; men det er jo for Resten en Sag, som nu kun foreligger til Indenrigsministerens Overveielse efter Kommissionens Forslag. Derimod er jeg aldeles enig med Kommissionen med Hensyn til dens Yttringer angaaende Overlandvæsenkommissionen. Afset fra Amtmændenes Dygtighed som Landmænd og som Formænd i Overlandvæsenkommissionerne, anser jeg det for at være aldeles urigtigt, at Amtmanden paa samme Tid, som han er Formand i Amtsraadet, skal være Formand i Overlandvæsenkommissionen, hvor maaste Amtsraadet er Part i Sagen i Halvdelen af de forekommende Tilfælde. Kommissionen foreslaar derfor en fast Formand for hele Riget, og dette er et Forslag, som forekommer mig fuldkommen velbegrundet. Det, der har været anket over hidtil, er jo det,

at vi have haft lige saa mange smaa Spiesletter i Landvæsenssager, som vi have haft Overlandvæsenkommissioner. Der mangler og har hidtil manglet Kontinuitet i Afgjørelsen, og det vil bedst opnaas paa den Maade, som Kommissionen foreslaar, nemlig ved en fast Formand i Overlandvæsenkommissionerne. Man kunde vel sige, at, naar man saaledes havde en fast Formand for hele Landet i Stedet for at tage Amtmændene til Formænd, saa vilde Omkostningerne blive en Del større, og det er ogsaa muligt, men Overlandvæsenkommissionerne benyttes i alt Fald ikke saa hyppig, at en noget forøget Bekostning kan have Noget at betyde, og dertil kommer, at, saa vidt mig bekendt, er Overlandvæsenkommissionens Funktion i de fleste Tilfælde kun en Afgjørelse af Retspørgsmaalet. I Reglen er man ikke uenig om de faktiske Forhold, men kun om Retspørgsmaalet, og derved foranlediges, at Møder paa Aastedet blive mindre nødvendige. Nu bruges det altid; det Første, der gjøres, er altid, at man møder paa Aastedet; man gaar lidt omkring, ser i Reglen paa Ingenting og veed ikke en Smule Andet end, hvad Landvæsenkommissionen allerede har forelagt, saa jeg tror, at en Overlandvæsenkommission, som er sammensat af en Formand for hele Landet og nogle andre Medlemmer, meget godt kan behandle Sagerne uden at møde paa Aastedet. Lovforslaget skal jeg iøvrigt naturligvis tillade mig at anbefale til samme velvillige Behandling, som den ærede foregaaende Tale.

Breinholt: Det Omne, der behandles i det foreliggende Lovforslag, har saa stor Betydning for Udviklingen af hele vort landøkonomiske Liv og giver desuden saa hyppig og dybt ind i Landbostandens Virksomhed, at det ikke ret vel vilde kunne undre Noget, om Mange, der tilhøre denne Stand, nære Onsket om at faae Leilighed til at udtale deres Ansuelser om dette vigtige Spørgsmaal; men hvorvel et saadant Onske maa anses for at være ret naturligt, — ja det kunde maaste ogsaa synes ved en Leilighed som denne mere berettiget end mangan anden Gang, at praktiske Landmænds Erfaringer kom frem — antager jeg dog, at det gaar ikke Saa, som det er gaact mig, at der hører en vis Selvvovindelse til for at tage Ordet i denne Sag og om dette Lovforslag, der jo foreligger som Resultatet af en af Regjeringen nedsat Kommissions omhyggelige og dygtige Arbejde. Dette Forslag kommer nemlig til Thinget med en Autoritet af saamegen baade